

rep.nr.

2011/1327

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 10 MEI 2012

7e KAMER

SOCIALE ZEKERHEIDSWET WERKNEMERS - werkloosheid
tegensprekelijk
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 2°, Ger. W.)

in de zaak:

C Anne, wonende te
appellante, vertegenwoordigd door mr. RIAD H. loco mr. FLACHET Ivo,
advocaat te 1210 BRUSSEL, Haachtsesteenweg 55,

tegen:

RIJKSDIENST VOOR ARBEIDSVOORZIENING, openbare instelling, met
zetel te 1000 BRUSSEL, Keizerslaan, 7, geïntimeerde, vertegenwoordigd
door mr. VERBEIREN S. loco mr. SWENNEN Remi, advocaat te 1731
ZELLIK, Noorderlaan 30.

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 09-05-2011 door de Arbeidsrechtbank te Brussel, 20e kamer (A.R. 10/2905/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 8 juni 2011,
- de neergelegde conclusies,

- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie op 29 maart 2012 door advocaat-generaal J.-J. ANDRÉ,
- de repliek op dit advies, neergelegd ter griffie op 4 april 2012 door de partij C
- de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 22 maart 2012, waarna de debatten werden gesloten, de zaak werd overgemaakt aan het openbaar ministerie voor schriftelijk advies en ten slotte in beraad genomen en voor uitspraak gesteld op heden.

*

I. DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

Mevrouw C geboren in 1974, was werkloos sinds het jaar 2002. In de loop van het jaar 2006 werd zij voor een eerste maal betrokken in een procedure van activering van de werkzoekende. In de loop van het jaar 2009 werd opnieuw een dergelijke procedure opgestart. Bij het eerste evaluatiegesprek werd vastgesteld dat mevrouw C in de 12 maanden, voorafgaand aan de oproeping, onvoldoende inspanningen had geleverd om zich te integreren in de arbeidsmarkt. Derhalve werd met haar een eerste overeenkomst opgesteld, waarin een aantal verplichtingen inzake actief zoekgedrag werden opgenomen. Bij een tweede evaluatie werd vastgesteld dat zij aan de verplichtingen van de overeenkomst was tegemoetgekomen, en werd de activeringsprocedure stopgezet.

2.

Intussen werd mevrouw C echter eveneens opgeroepen door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (VDAB), die haar op 17 november 2009 een trajectovereenkomst voorstelde, die zij echter weigerde te ondertekenen. Mevrouw C weigerde volgens haar verklaring deze overeenkomst te ondertekenen omdat deze haar verplichtte zich in te schrijven in een aantal interimbureaus, en deze interimbureaus slechts tijdelijke en precaire overeenkomsten aanboden. Mevrouw C preciseerde dat zij op zoek was naar een werk in de modesector en dat zij haar kansen op tewerkstelling in deze sector niet wenste in het gedrang te brengen door een werk in een andere sector te aanvaarden.

Bij schrijven van 30 november 2009 stelde de VDAB de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening in kennis van deze weigering. Mevrouw C werd opgeroepen voor een verhoor. Bij gelegenheid van dit verhoor vulde zij haar motieven om de aangeboden trajectovereenkomst te weigeren aan. Zij stelde dat de trajectovereenkomst haar ook verplichtte tot het volgen van een cursus Nederlands, terwijl het traject naar Brussel om deze lessen te volgen voor haar te zwaar was, en zij naar haar mening reeds voldoende talen kende.

3.

Bij beslissing van 13 januari 2010 heeft de Gewestelijk Directeur van het werkloosheidsbureau te Vilvoorde mevrouw C uitgesloten van het recht op werkloosheidsuitkeringen voor onbepaalde duur, dit in toepassing van artikel 52 bis, § 2, lid 1, 3° van het Koninklijk Besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering (verder genoemd het werkloosheidsbesluit). De sanctie preciseerde echter dat zij slechts uitwerking had na een periode van 13 weken.

Bij verzoekschrift van 23 februari 2010 heeft mevrouw C deze beslissing betwist voor de arbeidsrechtbank te Brussel.

Bij vonnis van 9 mei 2011, dat haar werd ter kennis gebracht op 19 mei 2011, heeft de arbeidsrechtbank te Brussel mevrouw C afgewezen van haar vordering.

4.

Bij verzoekschrift van 8 juni 2011 heeft mevrouw C hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank.

II. DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep is regelmatig naar de vorm. Het is ingeleid binnen de maand na de kennisgeving van de bestreden beslissing en is aldus tijdig. Het beroep is ontvankelijk.

III. BEOORDELING.

1.

Mevrouw C stelt in hoofdorde dat de trajectovereenkomst, die haar werd voorgesteld door de VDAB, niet beantwoordde aan de voorwaarden, zoals die zijn opgenomen in artikel 5 van het Samenwerkingsakkoord van 3 mei 1999 tussen de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende het begeleidingsplan voor de werklozen. In het bijzonder zou de voorgestelde trajectovereenkomst geen rekening gehouden hebben met haar precieze kwalificaties, zou deze algemeen en stereotiep zijn opgesteld, geen diagnose inhouden van de situatie van de werkloze en geen geïndividualiseerd actieprogramma voorstellen.

In ondergeschikte orde vraagt mevrouw C om een vermindering van de sanctie, of het verkrijgen van een geheel of gedeeltelijk uitstel van de sanctie in toepassing van artikel 53 bis van het werkloosheidsbesluit of de vervanging van de sanctie door een verwittiging. Mevrouw C verwijst daarbij naar het feit dat zij in verwarring was gebracht door het gelijktijdig lopen van de activeringsprocedure en naar het feit dat in het kader van de activeringsprocedure werd vastgesteld dat zij voldoende naar werk had gezocht.

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening vraagt de bevestiging van het bestreden vonnis.

2.

Overeenkomstig artikel 44 van het werkloosheidsbesluit dient de werkloze, om uitkeringen te kunnen genieten, werkloos te zijn wegens omstandigheden onafhankelijk van zijn wil.

Overeenkomstig artikel 51 § 1, 2° lid, 5° van het werkloosheidsbesluit wordt onder werkloosheid wegens omstandigheden afhankelijk van de wil van de werknemer

verstaan de weigering van de werkloze om deel te nemen aan een begeleidingsplan of aan een inschakelingparcours dat hem voorgesteld wordt door de bevoegde dienst voor arbeidsbemiddeling en of beroepsopleiding.

Overeenkomstig artikel 52 bis § 2, lid 1, 3° van het werkloosheidsbesluit kan de werknemer, die werkloos is of wordt ten gevolge van de weigering deel te nemen aan een begeleidingsplan of inschakelingparcours, uitgesloten worden uit het recht op werkloosheidsuitkeringen.

3.

Ten onrechte is mevrouw C van oordeel dat de haar voorgelegde trajectovereenkomst (begeleidingsplan) nietig of niet bindend is omdat deze niet beantwoordt aan de voorwaarden en criteria opgenomen in artikel 5 van het Samenwerkingsakkoord van 3 mei 1999 tussen de Staat, de Gemeenschappen, en de Gewesten betreffende het begeleidingsplan voor werklozen.

Het samenwerkingsakkoord, waarnaar mevrouw C verwijst – en waarvan zich de vraag stelt of het nog toepasselijk is vermits er ondertussen andere samenwerkingsovereenkomsten zijn afgesloten waarvan het laatste dateert van 30 april 2004 - heeft tot doel een samenwerking tot stand te brengen tussen de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten. Daarbij verplichten de verschillende entiteiten er zich toe een aantal inspanningen te doen en initiatieven te nemen met het oog op de opleiding van de werklozen. Deze inspanningen situeren zich voornamelijk op financieel vlak en op het vlak van de gegevensuitwisseling. Het samenwerkingsakkoord houdt aldus verplichtingen in voor de overheid, maar houdt als dusdanig geen rechten in voor de werkloze, die zou kunnen weigeren om aan een trajectovereenkomst (begeleidingsplan) mee te werken, omdat deze niet beantwoordt aan de doelstellingen van de samenwerkingsovereenkomst.

Het artikel 5 van het samenwerkingsakkoord, waarnaar mevrouw C verwijst, heeft overigens betrekking op de laaggeschoolde jongeren, dit wil zeggen de jongeren die niet beschikken over een diploma van hoger secundair onderwijs en vindt aldus geen toepassing op mevrouw C

4.

Het staat vast dat mevrouw C geweigerd heeft de haar voorgelegde trajectovereenkomst te ondertekenen. Zij kon aldus op grond van artikel 52 bis § 2, 1^e lid, 3° van het werkloosheidsbesluit voor onbepaalde duur uitgesloten worden uit het recht op werkloosheidsuitkeringen. Mevrouw C voert geen elementen aan die kunnen wijzen op een verschoonbare vergissing in haren hoofde. Zij voert wel aan in haar oorspronkelijk verzoekschrift dat zij in verwarring was gebracht door de gelijklopende activeringsprocedure, maar heeft dit argument nooit laten gelden wanneer zij door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening uitgenodigd werd om haar verweermiddelen mede te delen.

De uitsluiting uit het recht op werkloosheidsuitkeringen voor onbepaalde duur, en niet voor een bepaalde tijd, met de verplichting een nieuwe wachttijd met effectieve arbeidsprestaties te doorlopen alvorens men opnieuw aanspraak kan maken op werkloosheidsuitkeringen is ongetwijfeld een strenge sanctie. Dit is echter een keuze van de wetgever waardoor zowel de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening als het hof gebonden zijn. In tegenstelling met hetgeen mevrouw C aanvoert kon het recht op werkloosheidsuitkeringen niet beperkt worden tot een bepaalde duur in toepassing van artikel 52 bis § 1, tweede lid, 3° van het werkloosheidsbesluit. Deze bepaling viseert enkel de situatie waarin de werkloze zich niet aanmeldt bij de

bevoegde dienst voor arbeidsbemiddeling en/of beroepsopleiding. De wetgever heeft deze situatie duidelijk onderscheiden van deze waarin de werkloze weigert deel te nemen aan een trajectovereenkomst of een inschakelingparcours.

5.

Overeenkomstig artikel 53 bis van het werkloosheidsbesluit kan de Gewestelijk Directeur zich wel voor het geheel van de gebeurtenissen bedoeld in artikel 51 van het werkloosheidsbesluit beperken tot het geven van een verwittiging. Het hof heeft dus eveneens de bevoegdheid om de uitsluiting uit het recht op werkloosheidsuitkering voor onbepaalde duur te vervangen door een verwittiging.

Een dergelijke maatregel is volgens het hof echter niet gerechtvaardigd. Mevrouw C was op het ogenblik van de uitgesproken sanctie reeds zes jaar werkloos. Zij moest beseffen dat zij een belangrijke inspanning diende te doen om zich te integreren in de arbeidsmarkt. Zij kon de medewerking aan een trajectovereenkomst, en dus haar inschakeling op de arbeidsmarkt, niet afhankelijk maken van de voorwaarde dat de voorgestelde betrekkingen aansloten bij haar keuze om zich te richten op de modesector, of aan de voorwaarde dat de aangeboden betrekking geen interim betrekkingen waren. Artikel 56 van het werkloosheidsbesluit bepaalt dat de werkloze om uitkeringen te kunnen genieten beschikbaar moet zijn voor de arbeidsmarkt, waarbij onder arbeidsmarkt wordt verstaan het geheel van de betrekkingen die, rekening houdend met de criteria van de passende dienstbetrekking vastgesteld krachtens artikel 51, voor de werknemer passend zijn. Deze bepaling stelt verder dat de werkloze, die niet bereid is elke passende dienstbetrekking te aanvaarden aangezien hij voor zijn wedertewerkstelling voorwaarden stelt die, rekening houdend met de criteria van de passende dienstbetrekking, niet gerechtvaardigd zijn, geacht wordt niet beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt.

Mevrouw C verwijst ook ten onrechte naar de activeringsprocedure, waaraan zij deelnam (moest deelnemen) en waaruit zou blijken dat zij voldoende inspanningen deed om werk te vinden. In toepassing van artikel 59 ter en quater van het werkloosheidsbesluit start de activeringsprocedure met een eerste evaluatiegesprek waarin nagegaan wordt of de werkloze in de 12 maanden die aan de oproeping voorafgegaan zijn, voldoende actief naar werk gezocht heeft. Blijkt dat dit wel het geval is, dan wordt de activeringsprocedure stopgezet. Blijkt dat dit niet het geval is dan wordt een overeenkomst opgesteld met de werkloze waarin deze bepaalde verplichtingen moet opnemen om het recht op werkloosheidsuitkeringen te behouden. Dit laatste was in 2009 de situatie van mevrouw C. Het eerste evaluatiegesprek was negatief, hetgeen inhield dat mevrouw C niet voldoende actief naar werk gezocht had. De procedure inzake het actief zoekgedrag werd daarna wel stopgezet omdat mevrouw C de verplichtingen opgenomen in de eerste activeringsovereenkomst was nagekomen. Het hof merkt daarbij op dat mevrouw C daarbij heeft kunnen genieten van een zekere welwillendheid vermits uit de evaluatie blijkt dat zij in feite niet volledig alle verplichtingen is nagekomen die haar waren opgelegd.

Overigens is er een duidelijk verschil tussen de procedure met betrekking tot het actieve zoekgedrag en de tussenkomst van een dienst voor arbeidsbemiddeling. De procedure met betrekking tot het actief zoekgedrag gaat na of de werkloze, zoals hij steeds moet doen, actief naar werk zoekt. Is dit niet het geval, dan wordt zijn zoekgedrag bijgestuurd. De tussenkomst van een dienst voor arbeidsbemiddeling is daarentegen een mogelijkheid die door de gemeenschap aan de werkloze wordt

geboden om hem op diverse manieren te helpen bij het zoeken naar een dienstbetrekking. De weigering van de werkloze om aan een dergelijke dienstverlening mee te werken, terwijl hij reeds meer dan zes jaar werkloos is, illustreert dat hij zich in feite niet ter beschikking wenst te stellen van de arbeidsmarkt of althans niet van de algemene arbeidsmarkt. Dat in casu aan mevrouw C werd gevraagd zich in te schrijven in 7 interimbureaus was overigens een maatregel die voor de hand lag nu algemeen bekend is dat een dergelijke interimarbeid vaak de opstap is naar een definitieve arbeidsbetrekking. Ondernemingen maken vaak via de aanwerving van interims de selectie van de personeelsleden aan wie zij een definitieve betrekking wensen aan te bieden. Ook de verplichting om een cursus Nederlands te volgen was een voor de hand liggende maatregel nu mevr. C in een Vlaamse gemeente woonde en overigens ook voor een tewerkstelling in het Brussels de goede kennis van de tweedelandstaal meer dan een pluspunt is. De VDAB zou ongetwijfeld niet aan mevrouw C gevraagd hebben een cursus Nederlands te volgen indien uit de gesprekken gebleken was dat zij een voldoende kennis had van die taal.

6.

Artikel 53 bis § 2 van het werkloosheidsbesluit, zoals het in zijn algemeenheid geformuleerd is, laat de directeur ook toe de uitsluiting voor onbepaalde duur met uitstel toe te kennen. Hoe deze maatregel kan toegepast worden op een uitsluiting voor onbepaalde duur is voor het hof niet duidelijk. Volgens de interne commentaren op de regelgeving zoals die terug te vinden zijn op de website Riolex (<https://diensten.rva.be/apps/riolex/riolex>) van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening wordt in dergelijk geval het uitstel zo toegepast dat de uitsluitingsmaatregel niet onmiddellijk uitwerking heeft maar enkel na een bepaalde termijn. Welk de wettelijke grondslag is van deze interpretatie is voor het hof niet onmiddellijk duidelijk, maar in ieder geval moet vastgesteld worden dat mevrouw C van deze maatregel heeft genoten en zij een gedeeltelijk uitstel heeft gekregen van 13 weken voor de ingangsdatum van de uitsluiting.

7.

Het vonnis van de eerste rechter dient bevestigd te worden.

OM DEZE REDENEN HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het eensluidend schriftelijk advies van de heer Jean Jacques André, advocaat-generaal,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond en bevestigt het bestreden vonnis.

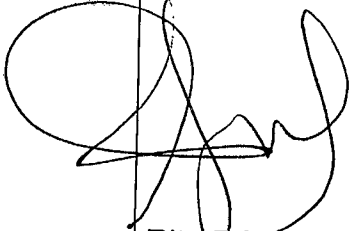
Veroordeelt in overeenstemming met artikel 1017 al. 2 van het Gerechtelijk Wetboek de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening tot de kosten van het hoger beroep, tot op heden begroot in hoofde van mevrouw C op 160,36 €.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

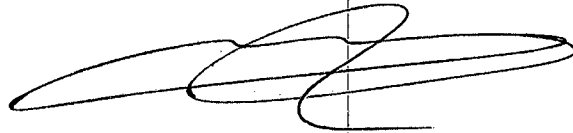
Fernand KENIS,
Jean BOULOGNE,
Bernadette MUSSCHE,
bediende,
bijgestaan door :
Rita BOUDENS,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-

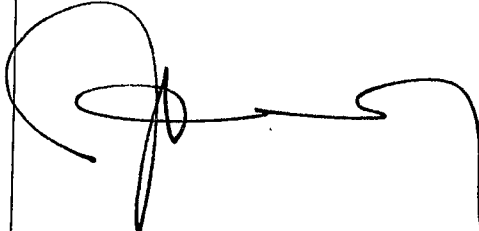
afgevaardigd griffier.

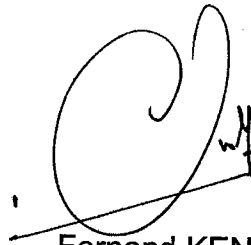
Rita BOUDENS

Bernadette MUSSCHE

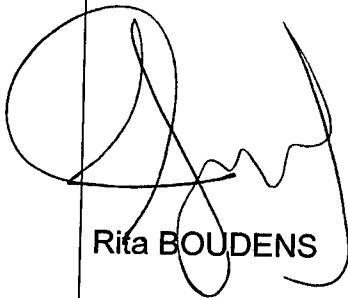
Jean BOULOGNE

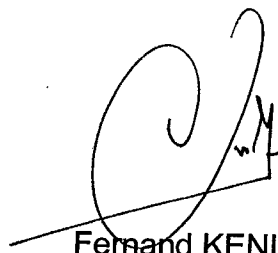
Fernand KENIS

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 10 mei 2012 door:

Fernand KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
Rita BOUDENS, afgevaardigd griffier.

Rita BOUDENS

Fernand KENIS